

bis, sed mente ad eundem appropinquant: Jes. XXIX. 13. &c. Psal. L. 16. Prov. XV. 8. Jer. VI. 20. Amos. V. 21. 22.

(6) *Ultimo loco collocatur Ecclesia vel Dei populus,*

A quia in hujus gratiam hic psalmus præcipue conscriptus; in ecclesia etiam laudes veluti confluunt, Deoq; sunt propter Christum gratae. Conf. Sirac. XXXIII. 8. XL. 40. Ephes. I. 14. 1. Cor. VI. 20. 1. Pet. II. 9.

PSALMI CXLIX. DISPOSITIO.

Exultatio ecclesiae. Sandi in Christo beantur, vincunt.

IN hac I. ad laudes Dei cohortatione est
(1) actus requisitus: (a) canite canticum
novum: (b) canite laudem ejus in congrega-
tione sanctorum: v. 1. (c) lætamini, exultate:
v. 2. (d) adhibitis instrumentis musicis: v. 3. tri-
pudiantes: v. 5. cantantes super cubilibus: ibid.
exaltantes Deum gutture: v. 6. (2) personæ
excitatæ: Israël, filii Zion vers. 2. sancti v. 5. (3)
rationes [a] lætentur in Factoribus suis: in re-
ge suo: vers. 2. quia [b] diligit populum suum:

v. 4. [γ] exornat miseros salute: v. 4.

II. Sequitur animatio ad regni cœlestis
propagationem: ubi (1) guttur Deum exal-
tans: (2) gladius in manu acutus: vers. 6. (3)
ultio & castigatio facienda in gentibus, vers. 7.
(4) regnum per catenas ligatio, honororum
que apud ipsos per compedes, vers. 8. (5) exe-
cutio judicij præscripti: vers. 9. (6) Executo-
res; hic honor ad omnes DEI sanctos pertinet:
ibidem.

PSALMUS CXLIX.

EXPLICATIO VERSUS I.

לְלֹויִם *Laudate Deum:) eadem Psalmi*
hujus, quæ antecedentium inscriptio & clausula.
שְׁרֵוּ *cantate:) eandem hanc compellatio-*
nem vide *Psal. XXXIII. 3. XCVI. 1. XCVIII. 1.* item
Psal. CXLIV. 9. cantabo tibi canticum novum.
Fernand. *vis. V. T. f. 401.* ait, *carmen novum* decere
homines renovatos, qui veterem jam exuerunt
Adamum &c. *Calvinus* putat, compositum
hunc Psalmum tempore exilii Babylonici vel
paulo post, populo quidem reverso, sed varie
adhuc impedito & distento. Contra ad initia
regni Davidici referendum censet *Muis.* Ad dies
autem Messia R. *Obadia.* Sufficiat nobis, laudes
Dei decenter observasse, quocunque etiam vi-
vamus tempore.

בְּקָהָה *in cœtu sanctorum seu benigno-*
rum:] h. e. publice ac solenniter, ut junctis
multorum suspiriis tanto gravior fiat cultus,
tantoque plures ad simile cantandi inflammen-
tur officium. Ita de **בְּקָהָה** *cœtu sanctorum* sermo
fit *Psal. LXXXIX. 6.* item *Psal. CVII. 32.* exalent
eum **עַם** *in cœtu populi*, & confessu se-
num laudent ipsum. Ad seculum futurum re-
fert R. *Arama.*

EXPLICATIO VERSUS II.

לְשָׁמֶן *Letetur:) expensis videlicet immen-*
sis illis bonis, à summo Bono & concessis haet-
enus, & concedendis imposterum; inque ea cor-
dis dilatatione sancta abripiatur totus in Dei
laudes &c. vix enim apta potest esse celebratio,
quæ non ex hilari profiscatur corde.

בְּעֵשָׂיו *in factoribus suis:) h. e. in Patre,*
Verbo & Spiritu Sancto, qui unicus verusque
Deus huncce Israelis populum creavit, conser-
vavit, redemit, regnuit, &c. Non sine causa
adhibitus hic est pluralis numerus **עַשְׁיִם** facien-
tes, cum alias de Deo singularis etiam reperi-
atur, v. g. *factor meus Job. XXXI. 15. XXXII.*
23. עַשְׁנָה *factor noster Psal. XCV. 6. עַשְׁנָה* *factor*
tuus. Jesu. XLIV. 2. LI. 13. עַשְׁנָה *factor ejus. Job.*
XL. 19. & עַשְׁנָה *factor ipsius Proverb. XIV. 31.*
XVII. 8. &c. nimirum insinuanda h. m. fuit
personarum in Deo pluralitas, quam ipsam De-

Bus in paradiſo jam revelarat verbis illis: quasi
unus ex nobis, *Gen. III. 22.* ut alia taceamus cla-
riora. Inde etiam simile pluralitatis vestigium
Job. XXXV. 10. ubi est **אֱלֹהִים עַשְׁיִם** Deus, factores
mei? *Jes. LIV. 5.* maritus tuus **עַשְׁנָה** factores
tui: *cap. XXII. 11.* non intuemini **עוֹשִׁים** factores
rem ejus [urbis,] & formatorem ejus è longin-
quo tempore non animadvertis: *Coh. XII. 1.* re-
cordare **בּוֹרָאֵיךְ** *creantium te.* Non male igitur
Coccejus ad Job. XXXV. 10. annotat, ejusmodi lo-
cationem memoriale esse mysterii Trinitatis
imprimis, quia in sermone de creaturis tales
phrases non usurpantur, quales in sermone de
Creatore. Imo locutiones dominii plurales de
uno [v. g. **אֱלֹהִים קָשְׁרִים** *Jes. XIX. 4. &c.*] pri-
mitus & proprie in argumento divinitatis usur-
patas, abusu hominum ad alia translatas autu-
mat. De hac pluralitatis ex V. T. probatione
vide *Forbes. instr. bist. I. 1. c. 35. §. 30.* Gerhardi *exeg.*
p. 1047. Drusius l. 1. misc. c. 82. subintelligit **אֱלֹהִים**
Coppen. mysterium subesse negat. *Quoad verbum*
עַשְׁנָה vide *P. C. 3.* ipse fecit nos: *1. Sam. XII. 6.*
qui fecit Mosen & Aharon.

בְּנֵי *fili Zion:) i. e. incolæ; vide Glass. I. 3. p.*
C 128 *Moguntina: die Kinder Zion. Vulgatus: filii*
Bellarminus fatetur *Iphalma typographicum*, at
Genebrardus defendit. Sionitæ subjunguntur
Israëlitæ, eò quod hi inter Israëlitæ reliquos,
Davidis tempore, censebantur felicissimi, ob
regia cultusque sacri vicinitatem.

כָּמְלָכָה *in rege suo:) i. e. eodem factore*
Deo, qui supremus simul unusque ipsorum
rex est. vide *P. XCVIII. 6. Jer. XLVI. 18. XLVIII.*
13. LI. 57. Zach. XIV. 16. 17. Sicut ergo Ammo-
nitæ lætantur in fætio suo Milchom. (qui nil
aliud est, quam **מֶלֶךְ** rex ipsorum;) ita Sionitæ in
Deo suo vero & Christo. *Muis* de Davide rege Si-
onio accipit; potius de Davidis filio, in quo Zi-
on lætari jubetur *Zach. IX. 9. Psalm. II. 6. n.* ita &
Belgæ, citantes *Cant. I. 4. Mauth. XXI. 4.*

EXPLICATIO VERSUS III.

בְּמַחְוֹרָה *choro:) ita Campensis, Vulgatus, Ca-*
jetanus, Pagninus: in chorea, *Coccejus. im Reihen/*
Lutherus & Moguntina tibia, Junius, Piscator
& Belga. Quo ipso haut dubie respexerunt ad

cognatum